

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Дека́н економічного факультету
Анатолій ДБРОВА
« 16 » травня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри філософії та
міжнародної комунікації
Протокол № 12 від 17.04.2024 р.
Завідувачка кафедри
Валентина КУЛЬТЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Корпоративні
фінанси»
Лариса ОЛІЙНИК

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»**

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма «Корпоративні фінанси»

Факультет Економічний

Розробник: професор кафедри філософії, доктор філософських наук,
професор, Додонова В.І.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Філософія»

Галузь знань, спеціальність		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</i>	
Освітня програма	<i>Корпоративні фінанси</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	-
Семестр	2	-
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>- год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>- год.</i>
Лабораторні заняття	<i>- год.</i>	<i>- год.</i>
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	<i>- год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>4 год.</i>	

Змістовий модуль 1. Історія світової філософії												
Тема 1. Філософія, коло її проблем та роль у суспільстві.		8	2	2			4					
Тема 2. Філософія Давнього світу. Антична філософія.		8	2	2			4					
Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження		8	2	2			4					
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва		8	2	2			4					
Тема 5. Німецька класична філософія		8	2	2			4					
Тема 6. Сучасні філософські течії.		8	2	2			4					
Тема 7. Філософська думка України.		8	2	2			4					
Разом за змістовим модулем 1		56	14	14			28					
Змістовий модуль 2. Онтологія. Гносеологія												
Тема 8. Філософське розуміння світу. Вчення про буття		8	2	2			4					
Тема 9. Проблема свідомості в філософії.		8	2	2			4					
Тема 10. Сутність і структура пізнавального процесу.		8	2	2			4					
Тема 11. Наукове пізнання та його види.		8	2	2			4					
Разом за змістовим модулем 2		32	8	8			16					
Змістовий модуль 3. Філософська антропологія. Соціальна філософія												
Тема 12. Суспільство як соціальна система.		8	2	2			4					
Тема 13. Філософія економіки.		8	2	2			4					
Тема 14.		8	2	2			4					

Проблема людини в філософії.													
Тема 15. Філософія культури і цивілізації.		8	2	2			4						8
Разом за змістовим модулем 3		32	8	8			16						
Усього годин		120	30	30			60						

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія, коло її проблем і роль в суспільстві.	2
2	Філософія Давнього світу. Антична філософія.	2
3	Філософія Середньовіччя та Відродження	2
4	Філософія Нового часу та Просвітництва.	2
5	Німецька класична філософія	2
6	Сучасні філософські течії	2
7	Філософська думка України	2
8	Філософське розуміння світу. Вчення про буття.	2
9	Проблема свідомості в філософії	2
10	Сутність і структура пізнавального процесу.	2
11	Наукове пізнання та його види.	2
12	Суспільство як соціальна система.	2
13	Проблема людини в філософії	2
14	Філософія економіки.	2
15	Філософія культури і цивілізації.	2
	Всього	30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світогляд, свідомість, мислення, людина.	2
2	Платон "Держава", "Тимей", "Бенкет". Аристотель "Політика", "Етика до Нікомаха"	2
3	Августин. "Сповідь".	2
4	Монтень М. "Проби". Маккіавеллі Н. "Державець"	2
5	Емпіризм чи раціоналізм: що важливіше для здобуття істини	2
6	Психофізична проблема філософії	2
7	Свобода, рівність, братерство: утопія чи можлива реальність	2
8	Традиційна мораль проти природної моралі просвітників: за і проти	2
9	Особливості раціонального мислення	2
10	Особливості абстрактного мислення	2
11	Сутність та походження релігії. Філософія релігії.	2
12	Філософія науки як методологія та метанаука.	2
13	Концептуалізм як обличчя сучасної філософії	2
14	Духовно-культурні зв'язки української філософії з західноєвропейською: історія та сучасність.	2
15	Концепції буття: матеріалізм-ідеалізм, об'єктивізм-суб'єктивізм, субстанціоналізм-несубстанціоналізм	2

16	Реляційна та субстанційна концепції простору і часу.	2
17	Свідомість як філософська проблема: історія та сучасність	2
18	Бертран Рассел. Людське пізнання. Його сфера та межі	2
19	М.К. Мамардашвілі. Як я розумію філософію	2
20	Проблема розуміння в сучасній філософії	2
21	Співвідношення наукового та ненаукового знання.	2
22	Об'єктивність істини в філософії і науці.	2
23	Пізнання як вид духовної діяльності і феномен культури.	2
24	Характеристика взаємозв'язку практичної і теоретичної діяльності.	2
25	Свобода творчості – основа формування демократичних відносин у суспільстві.	2
26	Соціальна філософія й основні підходи до розуміння суспільства	2
27	Зміна парадигм історичної свідомості в некласичній філософії історії.	2
28	Індивідуальне та соціальне в людському бутті.	2
29	Людинотворча сутність культури.	2
30	Економічне та екологічне ставлення до природи. Екологічна совість.	2
	Всього	60

5. Засоби діагностики результатів навчання.

- екзамен.
- модульні тести.
- реферати.

6. Методи навчання

- Методи набуття нових знань, формування вмінь та навичок, закріплення, перевірки.
- Словесні – пояснення, лекція, бесіда, дискусія, полеміка.
- Практичні – навчальні вправи, практичні роботи, конференції, дискусії, диспути, проведення семінарських занять під керівництвом викладача, презентації.

7. Методи оцінювання

- екзамен
- усне або письмове опитування,
- модульне тестування,
- есе або реферат
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
	відмінно	зараховано
	добре	
	задовільно	
	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=276>

2. Філософія. Методичні вказівки для студентів НУБіП України стаціонарної форми навчання для спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», ОПП «Корпоративні фінанси» ОКР «Бакалавр». / укл. Додонова В.І., К.: Вид. центр НУБіП України, 2024. 24 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Бертран Рассел Історія західної філософії Б. Рассел;(пер.з англ. Ю Лісняка, П. Тарашука) Харків: Фоліо, 2023. 380 с.

2. Ворбертон Найджел Коротка історія філософії/ Н.Ворбертон; пер. з англ. Анна Марховська.Київ: Наш формат, 2023. 217с.

3. Воронкова В.Г. Філософія цифрової людини і цифрового суспільства: теорія і практика/ В.Г. Воронкова, В.О. Нікітенко; М-во освіти і науки України, Запор.нац. ун-т, Навч.-наук. інс-т ім Ю.М.Потебні. Львів, 2022. 459 с.

4. Данильян О.Г. Філософія: підручник/ О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань; М-во освіти і науки України, нац. юр. ун-т ім Ярослава Мудрого. 2-е вид.,перер.і допов.,Харків: Право, 2018. 430 с.

5. Жао Джін Даоська філософія та естетична думка/ Жао Джін; М-во освіти і науки України, нац.ун. «Львів. Політехніка». ,Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2023. 151с.

6. Інформаційне суспільство: соціально-філософські проблеми становлення: навч.посіб.для студ.всіх спец. [В.І. Штанько, О.О. Жидкова, О.В. Турута] М-во освіти і науки України, Хар.нац. ун-т радіоелектроніки- 2-е вид. доп.і перер. Харків: ХНУРЕ, 2021.72 с.

7. Куцик П.О. Нооекономіка: «філософія серця» у практиці життя: (до 300-ліття з дня народж. Г.Сковороди) Куцик П.О., Шевчик Б.М., Шевчук В.О., Львів: Видавництво львівського торговельно-екон. ун-ту 2023. 302с.

8. Людина і суспільство: філософські, психологічні і політологічні виміри: в 3 кн. Львів. нац. ун-т ім. І.Франка; за ред. В.П.Мельника, - 2-е вид допов. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2023.364с.

9. Мержиєвська В. «Ізми» у світі ідеологій, філософій та релігій/ В.Мержиєвська, Київ: Портал, 2023.198с.

10. Синиця А.С. Вступ до філософії штучного інтелекту: підручник/ А.Синиця, Львів. нац. ун-т ім. І.Франка ,Львів ЛНУ ім. І.Франка, 2023. 290с.

11. Сіверс В.А. Філософія творчості: підручник/ В. Сівер: Київ: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2023. 291с.

12. Туренко В.Є. Рання грецька філософія: рефлексії про політику і право/ В.Туренко, Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, Київ: Дух і літера, 2023. 605с.

13. Філософія теоретичний курс: навч. посіб. для студентів закл. вищ. освіти/ Я.В.Шрамко та ін.; за наук. ред. Я.В.Шрамка, Криворіз. держ. пед. ун-т- Кривий Ріг: КДПУ, 2021. 263 с.
14. Філософія успіху: навч.-метод. Посіб., Київ; Людмила, 2023. 147с.
15. Філософія. Навчально-методичний посібник для студентів НУБіП України стаціонарної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Бакалавр». Савицька І.М. Культенко В.П., Супрун А.Г., Гейко С.М.К.: Вид. центр НУБіП України, 2014, 224 с.
16. Філософія: навч.посіб. Тімченко О.П., Козій І.В., Пігош М.А., Шевчук А.В, Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2022. 255с.
17. Філософія: навч.посіб.: [для студентів ЗВО усіх спеціальностей]/ О.П. Проценко та ін.; М-во освіти і науки України, Національний аерокосмічний ун-т ім М.Є. Жуковського «Харків. авіац.ін-т», Харків, ХАІ, 2021. 119 с.
18. Філософія: навч-метод. посібник / Шукалович А.М., Львів. Нац. Ун-т ім. І. Франка, Львів.: ЛНУ ім І. Франка, 2022.192 с.
19. Філософія: підручник [для студ. аспір, викладачів] Людмила Рижок, Львів. Нац. Ун-т ім. І. Франка, Вид.2-ге, переро; допов., Львів.: ЛНУ ім І. Франка, 2022. 648 с.
20. Філософія: терміни і поняття: Навчальний енциклопедичний словник / Під редакцією В.Л. Петрушенка. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 506 с.
21. Шевчук К.С. Панорама сучасної зарубіжної філософії: навч. метод. посіб./ К. С. Шевчук; Рівне: РДГУ, 2019. 242с.
22. Штанко В.І. Філософія: навч.посіб./В.І. Штанько, Г.М. Горячковська, Г.Г. Старикова. Харків ХНУРЕ, 2021. 292 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади. (укр.). URL: <http://www.ae-lib.org.ua>
2. Електронна бібліотека НУБіП України. URL: <https://nubip.edu.ua/node/17325>
3. Сайт Українського філософського фонду URL: <http://www.philosophy.ua>
4. Електронна бібліотека “psylib” (психологія, філософія, релігія, культурологія, методологія та ін.) URL: <http://www.psylib.kiev.ua>
5. Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html>